

cplol

Comité Permanent de Liaison des Orthophonistes-Logopèdes de l'UE
Standing Liaison Committee of E.U. Speech and Language Therapists and Logopedists Μόνιμη Επιτροπή
(Διασύνδεσης) των Ορθοφωνικών και Λογοπεδικών της ΕΕ / Επιτροπή Διασύνδεσης των Θεραπευτών Λόγου
και Ομιλίας (=Λογοθεραπευτών) και των Λογοπεδικών

Επαγγελματικό Προφίλ Λογοθεραπευτή

Η θεραπεία των διαταραχών της επικοινωνίας (του λόγου -προφορικού και γραπτού, της ομιλίας, της φωνής και της κατάποσης/σίτισης, δηλαδή: η λογοθεραπεία) σε όλο το ηλικιακό εύρος του ανθρώπου είναι ένα κλινικό και συνεχώς εξελισσόμενο επάγγελμα ο φυσικός χώρος του οποίου βρίσκεται εκεί ακριβώς όπου συναντάται η θεωρητική και η εφαρμοσμένη επιστήμη της ιατρικής, της γλωσσολογίας, της εκπαίδευσης και της ψυχολογίας.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ

Το κείμενο που ακολουθεί,

έγινε αποδεκτό την 7η Οκτωβρίου 1990 στο Λονδίνο,

τροποποιήθηκε την 20η Φεβρουαρίου 1994 στην Κολωνία,

ολοκληρώθηκε την 1η Μαΐου 1997 στην Λισσαβόνα και

αναθεωρήθηκε την 7η Μαΐου στην Φλωρεντία.

I Ορισμός του Λογοθεραπευτή

Ο Λογοθεραπευτής είναι ο επιστήμονας που φέρει την ευθύνη της πρόληψης, αξιολόγησης, θεραπείας και μελέτης της ανθρώπινης επικοινωνίας και των διαταραχών που πλήττουν την επικοινωνιακή επάρκεια. Σε αυτό το κείμενο, η ανθρώπινη επικοινωνία περιλαμβάνει όλες εκείνες τις λειτουργίες που έχουν σχέση με την κατανόηση και παραγωγή του προφορικού και γραπτού λόγου και της φωνής αλλά και όλων των κατάλληλων μορφών μη λεκτικής επικοινωνίας.

II Περιγραφή των Διαταραχών

Οι διαταραχές που πλήττουν την επικοινωνιακή επάρκεια του ανθρώπου σε όλο το ηλικιακό εύρος της ζωής του και με τις οποίες ασχολείται ο λογοθεραπευτής είναι αυτές που έχουν σχέση με την επικοινωνία (προφορικός και γραπτός λόγος και εξωλεκτική επικοινωνία), με την ομιλία ('καθαρότητα' της ομιλίας και ροή αυτής), με τις γνωστικές δεξιότητες και τις μαθησιακές δυσκολίες, με την στοματοκινητική λειτουργία, με την

λειτουργία της αναπνοής και της κατάποσης και της φωνής. Οι διαταραχές αυτές μπορεί να είναι απλές ή σύνθετες όταν εμπλέκονται πολλαπλές διαταραχές επικοινωνίας.

III Ρόλος και λειτουργία του Λογοθεραπευτή

1- Πρόληψη

Ο Λογοθεραπευτής προβαίνει στις ενδεδειγμένες ενέργειες, όταν κρίνεται απαραίτητο, έτσι ώστε να προλάβει την εμφάνιση ή την ανάπτυξη και εδραίωση κάποιας διαταραχής της επικοινωνίας, μέσα από την:

α) εκπαίδευση

β) πληροφόρηση/ενημέρωση

γ) χορήγηση ανιχνευτικών δοκιμασιών για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών διαταραχών και την πρώιμη παρέμβαση σε παιδιά και ενήλικες (σημείωση: οι ανιχνευτικές δοκιμασίες δεν κάνουν διάγνωση.)

δ) οποιαδήποτε άλλη ενέργεια η οποία ενδείκνυται για το συγκεκριμένο άτομο και είναι κατάλληλη για αυτό και το περιβάλλον του.

2- Αξιολόγηση και Διάγνωση

Η αξιολόγηση προϋποθέτει την εκτίμηση όλων των πτυχών της επικοινωνιακής ικανότητας του ατόμου και την συνεργασία με επαγγελματίες άλλων κλάδων. Επίσης, πρέπει να συνυπολογίζονται οι ιδιαίτερες ανάγκες του ατόμου και του κοινωνικού τους πλαισίου.

Ο Λογοθεραπευτής καταλήγει στην διάγνωση συνδυάζοντας τα ευρήματα από την χορήγηση σταθμισμένων δοκιμασιών με αυτά που απορρέουν από την κλινική παρατήρηση και διατυπώνει μια τεκμηριωμένη υπόθεση γύρω από την φύση και την χρονική διάρκεια της παρέμβασης.

3- Παρέμβαση

Η θεραπευτική παρέμβαση μπορεί να είναι έμμεση ή άμεση. Ως στόχο έχει την αποκατάσταση και την επανένταξη στην κοινωνική και επαγγελματική ζωή, καθώς και την πρώιμη παρέμβαση, καθοδήγηση και συμβουλευτική. Οι θεραπευτικές προσεγγίσεις διακρίνονται από τεχνικά, διαπροσωπικά και ευρύτερα κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Η λογοθεραπεία συμβάλλει στην ανάκτηση της βέλτιστης λειτουργικότητας και επικοινωνίας η οποία συνάδει με το κοινωνικό, μορφωτικό και επαγγελματικό επίπεδο του θεραπευόμενου έτσι ώστε το άτομο αυτό να επιτύχει και να διατηρήσει έναν ανεξάρτητο τρόπο ζωής. Η ηλικία, επομένως, δεν αποτελεί σημαντικό παράγοντα, καθώς -αναπτυξιακές ή επίκτητες- διαταραχές μπορεί να εμφανιστούν σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο της ζωής ενός ατόμου.

Σημαντικό μέρος της παρέμβασης είναι η εκτίμηση της αποτελεσματικότητάς της. Εκεί όπου το έλλειμμα στην επικοινωνία έχει οργανική προέλευση η παρέμβαση από τον Λογοθεραπευτή μπορεί να συνοδεύσει την ιατρική θεραπεία.

4- Επαγγελματική Συμπεριφορά

Ο Λογοθεραπευτής πρέπει να τηρεί τον Κώδικα Δεοντολογίας που διέπει την άσκηση του επαγγέλματος και ο οποίος εισάγεται από τον επαγγελματικό του σύλλογο ή/και από τα αρμόδια όργανα της κυβέρνησής της χώρας του.

Είναι δε υπόλογος για τις επαγγελματικές του ενέργειες σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο της χώρας όπου ασκεί το επάγγελμά του.

5- Επιστημονική Σπουδή και Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση

Ο Λογοθεραπευτής, πρέπει:

- να βελτιστοποιεί τις γνώσεις και τις επαγγελματικές του δεξιότητες. Κύριο μέσο για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η συνεχιζόμενη εκπαίδευση
- να συμβάλλει στην ανάπτυξη του επαγγέλματός του στο μέτρο του δυνατού. Κύριο μέσο για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η διάχυση της γνώσης και των δεξιοτήτων μέσα από την δημοσίευση συγκροτημένων κειμένων, την συμμετοχή σε συνέδρια και σεμινάρια και ομάδες εργασίας, την συμμετοχή σε ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος και έρευνας καθώς και την εποπτεία και εκπαίδευση νεαρότερων συναδέλφων
- να παρέχει εποπτεία σε φοιτητές λογοθεραπείας και να εμπλουτίζει την θεωρητική τους κατάρτιση
- να σχεδιάζει και να υποβάλλει προτάσεις για ερευνητικά προγράμματα και να συμμετέχει σε αυτά

IV- Οι ικανότητες και οι ψυχολογικές στάσεις του Λογοθεραπευτή

Ο Λογοθεραπευτής, είναι ταυτόχρονα και κλινικός και ερευνητής. Κατά την έναρξη της θεραπείας, θα πρέπει να λάβει υπ' όψη του τα ανάλογα θεωρητικά πρωτόκολλα και να αξιολογήσει τόσο τις επικοινωνιακές δεξιότητες όσο και τις επικοινωνιακές διαταραχές του ασθενή, ώστε να σχεδιάσει το καταλληλότερο θεραπευτικό πρόγραμμα.

Ο Λογοθεραπευτής πρέπει να αξιολογεί τακτικά τα θεραπευτικά αποτελέσματα της παρέμβασής του και να κάνει τις απαραίτητες τροποποιήσεις στα θεραπευτικά προγράμματα που ακολουθεί σύμφωνα με την βελτιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων του μέσα από την συνεχιζόμενη εκπαίδευση.

Ο Λογοθεραπευτής ενδιαφέρεται πρωτίστως για την ανθρώπινη αλληλεπίδραση. Επομένως, θα πρέπει να επιδεικνύει ικανότητες και να υιοθετεί στάσεις οι οποίες είναι οι ενδεικνυόμενες για την πιο αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματός του. Το πλήρες εύρος των ικανοτήτων περιγράφεται παρακάτω. Βασίζεται σε μια λεπτομερή ανάλυση των ρόλων και λειτουργιών του Λογοθεραπευτή κατά την άσκηση του επαγγέλματός του. Αναφορά γίνεται επίσης και στον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας που έχει υιοθετήσει το CPLOL.

1. Πρώτη Φάση: Συνέντευξη Αξιολόγηση

Ο Λογοθεραπευτής πρέπει να είναι σε θέση **να επικοινωνεί με κατάλληλο τρόπο** με τον ασθενή ώστε να αποκομίσει πληροφορίες και **να εξακριβώσει** τον λόγο ή τους λόγους για τους οποίους ο ασθενής απευθύνθηκε σε αυτόν.

Επομένως, πρέπει να είναι σε θέση **να πραγματοποιήσει μια συνέντευξη**: να ακούσει με προσοχή το άλλο άτομο, να επιδείξει υποστηρικτική στάση στον τρόπο με τον οποίο εκφράζεται ο ασθενής, να κατανοήσει το μήνυμα που απορρέει από τον ασθενή, να κάνει ερωτήσεις ώστε να ξεκαθαρίσει θέματα που προέρχονται κι από τις δύο πλευρές, να κατανοήσει τον λόγο της παραπομπής και να κατανοήσει τις ανάγκες του ασθενή καθώς και να διαθέτει ικανοποιητικούς λεκτικούς και μη λεκτικούς τρόπους έκφρασης.

Βασισμένος στις πληροφορίες που συνέλεξε από την συνέντευξη με τον ασθενή, ο Λογοθεραπευτής πρέπει να είναι σε θέση **να επιλέξει** την παρέμβαση που θα ακολουθήσει και να **ενημερώσει τον ασθενή**. Η ενημέρωση θα πρέπει να είναι σαφής και περιεκτική, έτσι ώστε ο ασθενής να μπορεί να καταλάβει τις λεπτομέρειές της και το προσδοκώμενο αποτέλεσμα και να κινητοποιηθεί για να ακολουθήσει το προτεινόμενο θεραπευτικό πρόγραμμα για το οποίο έχει δώσει την συναίνεσή.

Επομένως, ο Λογοθεραπευτής πρέπει να είναι σε θέση να εξάγει συμπεράσματα από τις πληροφορίες που συγκεντρώνει, να επιλέγει την ανάλογη θεραπευτική παρέμβαση, να συνεργάζεται αν είναι απαραίτητο και με άλλον θεραπευτή καθώς και να εξηγεί τις πρακτικές δυσκολίες του θεραπευτικού προγράμματος. Για να το επιτύχει αυτό, ο Λογοθεραπευτής πρέπει να είναι εξοικειωμένος τόσο με διαφορετικά προγράμματα θεραπευτικής παρέμβασης, όσο και με τις ιδιαιτερότητες αυτών των προγραμμάτων και των περιορισμών τους.

Φάση 2: Αξιολόγηση και Διάγνωση

Η αξιολόγηση έχει σχέση με τον προσδιορισμό των **επικοινωνιακών δυνατοτήτων του ασθενή** και των **επικοινωνιακών του δυσλειτουργιών**.

Επομένως, ο Λογοθεραπευτής πρέπει να είναι σε θέση:

- να ακούει, να παρατηρεί και να χρησιμοποιεί κατάλληλα το επιλεγμένο εργαλείο παρέμβασης- την θεραπευτική τεχνική
- να επιλέγει τις ενδεικνυόμενες πληροφορίες από το ιστορικό του ασθενή και να αναπτύσσει ποιοτικά και ποσοτικά τις επικοινωνιακές του ικανότητες
- να καταγράφει και να αναλύει δεδομένα, να τεκμηριώνει και να επαληθεύει μια κλινική υπόθεση και να διατυπώνει με ακριβή τρόπο μια διαφοροδιαγνωστική υπόθεση
- να γράφει μια λεπτομερή αναφορά
- να μοιράζεται τα κλινικά του ευρήματα με τον ασθενή και την οικογένειά του ή τον φροντιστή του καθώς και με τα άλλα μέλη της ομάδας αποκατάστασης (ή τον υπεύθυνο γιατρό κάθε φορά)
- να σχεδιάζει το κατάλληλο και το πιο περιεκτικό θεραπευτικό πρόγραμμα συνυπολογίζοντας τις ανάγκες του ασθενή και του περιβάλλοντός του

Αυτές οι δεξιότητες, προϋποθέτουν αφενός μια καλή γνώση της ανθρώπινης συμπεριφοράς και λειτουργίας και της αναπτυξιακής πορείας αυτών και αφετέρου των διαταραχών που μπορούν να επηρεάσουν αυτές τις λειτουργίες, καθώς και τους **διαφορετικούς τρόπους διερεύνησης και αναγνώρισης αυτών των διαταραχών.**

Φάση 3. Παρέμβαση

Όταν ολοκληρωθεί η αξιολόγηση ο Λογοθεραπευτής πρέπει να είναι σε θέση να σχεδιάσει τους **θεραπευτικούς στόχους** και το **θεραπευτικό πρόγραμμα**. Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι και άμεσες και έμμεσες.

Ο Λογοθεραπευτής, επομένως, πρέπει να είναι εξοικειωμένος με τις παρεμβάσεις που είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες διαταραχές και τις δεξιότητες που θέλει να βελτιώσει, να είναι ενήμερος για τις διαθέσιμες **τεχνικές και μεθόδους θεραπείας και αποκατάστασης**, συμπεριλαμβανομένης και της Συμβουλευτικής και Πρώιμης παρέμβασης. Ωστόσο, οι θεραπευτικές τεχνικές δεν πρέπει να θεωρηθούν σαν τεχνικές εφαρμογές εκμαθημένων διαδικασιών: η θεραπεία είναι μάλλον μια δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος. Κι αυτό γιατί, για να είναι αποτελεσματικός ο Λογοθεραπευτής πρέπει να πραγματοποιήσει και να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των αλλαγών που παρατηρούνται και να κάνει τις απαραίτητες αλλαγές. Ο Λογοθεραπευτής επομένως, οφείλει να είναι δημιουργικός και να είναι επίσης ενήμερος για το πώς να αποκτήσει την επιπρόσθετη γνώση που απαιτείται για μία αποτελεσματική θεραπεία. Σε όλη τη διάρκεια της θεραπείας, ο Λογοθεραπευτής θα πρέπει να δείχνει σεβασμό στους θεραπευόμενούς του και τις οικογένειές τους ή φροντιστές τους· πρέπει να είναι ικανός **να συνεργάζεται** με άλλους επαγγελματίες και να **τηρεί τον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας** καθώς και άλλους κανονισμούς που ισχύουν στην χώρα που εργάζεται.

Ο Λογοθεραπευτής πρέπει, σε τακτά χρονικά διαστήματα, να διευρύνει και να επικαιροποιεί τις γνώσεις του και τις ατομικές του δεξιότητες μέσα από την συνεχιζόμενη επαγγελματική του ανάπτυξη και την πρόσβασή του στα **ερευνητικά πορίσματα και σε άλλη ενδεδειγμένη πληροφόρηση** (συμμετοχή σε ημερίδες, σεμινάρια και επιστημονικά συνέδρια). Πρέπει να είναι ενήμερος για την σημασία και τα πορίσματα των πρόσφατων επιστημονικών έρευνας και εξοικειωμένος με διαφορετικές ερευνητικές μεθοδολογίες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ο Λογοθεραπευτής οφείλει να συνδυάζει επιστημονική γνώση και κλινικές δεξιότητες έτσι ώστε να επιτυγχάνει την βέλτιστη δυνατή αποκατάσταση των επικοινωνιακών ελλειμμάτων των θεραπευομένων του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επαγγελματικοί τίτλοι

Σε κάθε μια από τις χώρες-μέλη, ο τίτλος που δίνεται στο επάγγελμα είναι ο ακόλουθος:

AUSTRIA - Logopäde/in
BELGIUM - Logopède / Logopedist
BULGARIA - Logopède / Logopedist
CYPRUS - Logopathologos / Logotherapeftis
CZECH REPUBLIC - Logoped
DENMARK - Talepædagog / Logopæd / Audiologopæd
ESTONIA - Logopeed
FINLAND - Puheterapeutti
FRANCE - Orthophoniste
GERMANY - Logopäd/in
GREECE - Logopedikos / Logopathologos / Logotherapeftis
ICELAND - talmeinafræðingur / talkennari
IRELAND - Speech and Language Therapist
ITALY - Logopedista
LATVIA - Skolotājslogopēds /audiologopēds
LITHUANIA - Logopedas
LUXEMBOURG - Orthophoniste
MALTA - Speech-Language Pathologist /Speech Therapist
NETHERLANDS - Logopedist
NORWAY - Logoped
PORTUGAL - Terapeuta da fala
ROMANIA - Logoped
SLOVAKIA - Logopéd
SLOVENIA - Logoped/logopedinja
SPAIN - Logopeda
SWEDEN - Logoped
SWITZERLAND - Logopédiste/ Diplomierte/r Logopäde/in
UNITED KINGDOM - Speech and Language Therapist

Επαγγελματικοί Σύλλογοι

Οι ακόλουθοι επαγγελματικοί σύλλογοι είναι αυτή τη στιγμή μέλη της CPLOL

Associação Portuguesa de Terapeutas da Fala - PORTUGAL
Association Luxembourgeoise des Orthophonistes - GRAND DUCHY OF LUXEMBOURG
Association of Speech-Language Pathologists Malta - MALTA
Association Romande des Logopédistes Diplômés - SWITZERLAND
Asociația Specialiștilor În Terapia Tulburărilor De Limbaj Din România - ROMANIA
Asociaceklinikýchlogopedů ČR - CZECH REPUBLIC
Asociacion de Graduados y Diplomados Universitarios en Logopedia - SPAIN
AudiologopædiskForening - DENMARK
Berufsverbandlogopädieaustria - AUSTRIA
Σύλλογος Λογοπαθολόγων-Λογοθεραπευτών Κύπρου - CYPRUS
Consejo General de Colegios de Logopedas - SPAIN
Deutscher Bundesverband für Logopädie - GERMANY
Deutschschweizer Logopädinnen- und Logopädenverband - SWITZERLAND
Društvo logopedov Slovenije – SLOVENIA
Eesti Logopeedide Ühing - ESTONIA
Fédération Nationale des Orthophonistes - FRANCE
Federazione Logopedisti Italiani - ITALY
Félag talmeinafræðinga á Íslandi - ICELAND
Hrvatsko Logopedsko Društvo - CROATIA
Irish Association of Speech and Language Therapists - IRELAND
Latvijas Logopēdu Asociācija - LATVIA
Lietuvos logopedų asociacija - LITHUANIA
Национално Сдружение на Логопедите в България - BULGARIA
Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie - NETHERLANDS
Norsk Logopedlag - NORWAY
Πανελλήνιος Σύλλογος Λογοπεδικών - Λογοθεραπευτών GREECE
Royal College of Speech and Language Therapists - UNITED KINGDOM
Slovenská asociácia logopedov - SLOVAKIA
Suomen Puheterapeuttiliitto - FINLAND
Svenska Logopedförbundet - SWEDEN
Union Nationale pour le Développement de la Recherche et d'Évaluation en Orthophonie - FRANCE
Union Professionnelle des Logopèdes Francophones - BELGIUM
Vlaamse Vereniging voor Logopedisten - BELGIUM

Union Professionnelle des Logopèdes Francophones - BELGIUM
Vlaamse Vereniging voor Logopedisten - BELGIUM